

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **S. D.**, zastoupena Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 4. 5. 2018, č. j. 36 Az 1/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) požádala dne 27. 6. 2017 o udělení mezinárodní ochrany; uvedla, že se vdala za občana České republiky a svůj pobyt na území České republiky nemůže uvést do souladu s právními předpisy jiným způsobem, neboť ztratila cestovní doklad.

[2] Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2017, č. j. OAM-512/ZA-ZA11-VL16-2017, žalovaný rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[3] Stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“ nebo „soudní řád správní“), zamítl.

[4] Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je správné a je dostatečně odůvodněno. Krajský soud konstatoval, že stěžovatelka dlouhodobě nelegálně pobývala na území České republiky; z tohoto důvodu bylo již dříve rozhodnuto o jejím správním vyhoštění a „*následně jí byl uložen také trest vyhoštění*“, čehož si byla stěžovatelka vědoma. Stěžovatelka následně uzavřela dne 30. 9. 2016 manželství s českým občanem, čímž také

odůvodnila svou nynější žádost o mezinárodní ochranu. K tomu krajský soud uvedl, že důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou dány zákonem o azylu a manželství s českým občanem mezi ně nepatří (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 – 57; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Krajský soud přihlédl k rodinné situaci stěžovatelky, avšak dovedl, že v případě stěžovatelky nelze její pobyt na území České republiky uvést do souladu s právními předpisy prostřednictvím udělení mezinárodní ochrany. Žádost stěžovatelky krajský soud ve shodě se žalovaným vyhodnotil jako účelovou, podanou výlučně s cílem, aby pobyt stěžovatelky na území České republiky byl uveden do souladu s právními předpisy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[6] Stěžovatelka vytkla, že krajský soud nedostatečně přezkoumal postup žalovaného, který podle jejího názoru vycházel z nespolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Krajský soud zároveň sám zatížil napadený rozsudek nezákonností, neboť jej nedostatečně odůvodnil, vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nezabýval se náležitě skutkovým stavem projednávané věci a nedostatečně vypořádal žalobní námitky; krajský soud žalobní námitky pouze rekapituloval, aniž by k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

[7] Stěžovatelka dále namítla, že žalovaný překročil meze správního uvážení při posuzování možnosti udělení humanitárního azylu, který je určen pro specifické případy, jež nelze podřadit pod § 12 či 13 zákona o azylu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Podle názoru stěžovatelky bylo na místě, aby žalovaný zvážil možnost udělení humanitárního azylu. V případě stěžovatelky by bylo nehumánní tento azyl neudělit, protože žije dlouhou dobu v České republice, v zemi původu nemá žádné zázemí, je provdána za českého občana, prodělala vážné onemocnění, kvůli kterému se na území České republiky dlouho léčila a v léčbě i nadále pokračuje. Ve vztahu k závěru krajského soudu, že stěžovatelka neposkytla dostatečnou oporu pro svá tvrzení, stěžovatelka odkázala na příručku Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 1992, dle níž je v určitých případech sotva možné, aby uprchlík dokázal každou část svého příběhu; z tohoto důvodu je často nutné uznat jeho tvrzení také v případě pochybností. Žalovaný přitom odmítl přispět svou vlastní aktivitou ke zjištění skutkového stavu a opomenul obecné pravidlo, dle kterého se v pochybnostech, kdy nelze průkazně ověřit tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu, jeho žádosti vyhová.

[8] Stěžovatelka rovněž nesouhlasí s posouzením žalovaného ohledně možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Za vážnou újmu se dle citovaného ustanovení považuje rovněž situace, v níž by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatelka se na rozdíl od žalovaného domnívá, že jejím vycestováním z území České republiky by vzhledem k jejímu

pokračování

zdravotnímu stavu a uzavření manželství s českým občanem došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

[9] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

[10] Žalovaný má za to, že jeho rozhodnutí, stejně jako napadený rozsudek byly vydány v souladu se zákonem. S rozsudkem krajského soudu se žalovaný ztotožnil a v podrobnostech odkázal na spisový materiál.

[11] Žalovaný trvá na tom, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící o naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[12] Žalovaný dále uvedl, že humanitární azyl je výjimečný institut pro specifické situace a je koncipován jako dobrodíní státu, nikoli jako právo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2002, sp. zn. 5 A 720/2000). Žalovaný má za to, že rodinné důvody stěžovatelky nepředstavují v souhrnu s dalšími skutečnostmi uvedenými ve správním řízení důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by bylo možné udělit stěžovateli humanitární azyl; rovněž tyto skutečnosti posoudil přezkoumatelným způsobem.

[13] K možnosti udělení doplňkové ochrany žalovaný dále uvedl, že se dostatečně a přezkoumatelně vypořádal s rodinnými vazbami stěžovatelky na území České republiky, a to rovněž ve vztahu k čl. 8 Úmluvy. K tomu dále poznamenal, že rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, pokud rozvíjení těchto vazeb není bráněno v zemi původu cizince (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71). Ochrany soukromého a rodinného života se může stěžovatelka podle žalovaného domáhat především v řízeních, které ukončují její pobyt na území České republiky, ukládají jí povinnost vycestovat a zakazují vstup na území České republiky. Svou rodinnou situaci pak měla stěžovatelka řešit výhradně pomocí zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a žádat o sloučení s rodinným příslušníkem (manželem). Dle žalovaného nelze pobyt stěžovatelky na území České republiky uvést do souladu s právními předpisy prostřednictvím zákona o azylu, neboť k tomu nemá žádný relevantní důvod.

[14] Ke zdravotnímu stavu stěžovatelky žalovaný konstatoval, že tato skutečnost nebyla v žalobě namítána. Z tvrzení stěžovatelky nelze ostatně ani dovodit, že by se nacházela v ohrožení života, anebo že by její zdravotní stav vyžadoval dlouhodobou či vysoce specializovanou léčbu, která by jí mohla být poskytnuta výhradně v České republice (stěžovatelka ke svým tvrzením ani nedoložila žádnou lékařskou zprávu).

[15] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky odmítl pro nepřijatelnost, případně ji jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Po konstatování včasnosti a přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností (§ 104a s. ř. s.).

[18] Zákonný pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, je typickým neurčitým právním pojmem. Jeho výklad provedl například Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS: „*Přesahem vlastních zájmů stěžovatele [...] je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“

[19] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu; napadený rozsudek neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení. Krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky a učiněné závěry v dostatečném rozsahu zdůvodnil (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Není pravdou, že by krajský soud pouze rekapituloval uplatněné žalobní námitky, aniž by k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko, jak uvádí stěžovatelka. Uvedené rovněž platí o rozhodnutí žalovaného, který se zabýval všemi stěžovatelkou uváděnými tvrzeními z hlediska možnosti udělení mezinárodní ochrany.

[20] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že ze správního spisu plyne, že první žádost o udělení mezinárodní ochrany podala stěžovatelka dne 13. 8. 2015; v této žádosti mimo jiné uvedla, že se již nemá ve své vlasti, odkud odcestovala za prací, kam vrátit, nemá možnost si tam opatřit zaměstnání, nemá žádné prostředky a její zdravotní stav také není dobrý. Tato její žádost byla zamítnuta rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-685/ZA-ZA02-P17-2015. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta Krajským soudem v Hradci Králové rozsudkem ze dne 26. 1. 2017, č. j. 29 Az 9/2016 - 65; kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 2 Azs 58/2017 - 29, odmítnuta pro nepřijatelnost. Svou druhou žádost o mezinárodní ochranu, o níž rozhodoval žalovaný v nyní projednávané věci, podala dne 27. 6. 2017 a zdůvodnila ji nemožností jiným způsobem uvést svůj pobyt na území České republiky do souladu s právními předpisy, neboť ztratila ukrajinský cestovní doklad.

pokračování

Stěžovatelka dále uvedla, že přicestovala do České republiky v roce 2006 a od roku 2011 zde pobývala nelegálně. Z tohoto důvodu jí bylo v roce 2013 uděleno správní vyhoštění a následně dle svého tvrzení měla být v červenci 2015 odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání čtyř měsíců se zkušební dobou na 4 roky a měl jí být uložen trest vyhoštění; proti tomuto rozsudku měla podat odvolání (podle opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob ovšem o uvedeném odsouzení stěžovatelky nejsou žádné informace – pozn. NSS). Na Ukrajinu se vrátit nechce, neboť chce být se svým manželem a na Ukrajině by neměla kam jít; jiné důvody, proč by se nemohla vrátit na Ukrajinu, stěžovatelka neuváděla. Stěžovatelka uvedla, že udělala chybu, protože nejedla domů a nepodporovala svého syna alespoň finančně; bratr ani syn by jí nyní nepomohli. Před odjezdem ze země původu neměla žádné problémy se státními orgány ani problémy kvůli své rase, národnosti, pohlaví či náboženskému přesvědčení. Dále uvedla, že jí srazilo auto, kvůli čemuž má potíže s nohou a nemůže pracovat jako dřív, pouze 6 – 8 hodin denně. Ke svému zdravotnímu stavu dále dodala, že má zraněnou páteř a je po operaci kolene; užívá léky proti bolesti. Stěžovatelka dne 30. 9. 2016 uzavřela manželství s J. D.

[21] K námitce týkající se humanitárního azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38). Ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu „důvod zvláštního zřetele hodný“ a správního uvážení vyjádřeného slovy „lze udělit azyl“ (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, ze dne 21. 7. 2015, č. j. 8 Azs 75/2015 - 32). Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Míra volnosti správního orgánu při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.

[22] Nejvyšší správní soud se tedy může s ohledem na uvedené omezit pouze na posouzení, zda rozhodnutí žalovaného týkající se humanitárního azylu nevybočilo z mezí správního uvážení. Stěžovatelka v kasační stížnosti vyvozovala naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu ze své rodinné situace a svého zdravotního stavu. Žalovaný úvahy týkající se udělení humanitárního azylu rozvedl na straně 7 svého rozhodnutí, zhodnotil všechny skutečnosti uváděné stěžovatelkou, které by mohly být relevantní pro udělení humanitárního azylu, přičemž jeho úvahy nejeví známky libovůle a ze správního spisu neplyne ani porušení procesních předpisů. Krajský soud pak neměl důvod se touto námitkou podrobněji zabývat, neboť ji stěžovatelka ve vztahu k možnému udělení humanitárního azylu v žalobě podrobněji nekonkretizovala.

[23] Zdejší soud dále poznamenává, že smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout také v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2013, č. j. 5 Azs 14/2012 - 30). K udělení humanitárního azylu je pak přistupováno např. v situacích, kdy je žadatelem o

mezinárodní ochranu osoba zvláště těžce postižená či zvláště těžce nemocná; nebo osoba přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 3 Azs 34/2014 - 21), přičemž soužití s partnerem není bez dalšího důvodem natolik závažným, pro který by byl udělován humanitární azyl. K této skutečnosti by musely přistoupit další okolnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014, č. j. 2 Azs 108/2014 - 19, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 9 Azs 15/2015 - 47). Stěžovatelka neuváděla ani jiné závažné důvody, které by jí a jejímu manželovi bránily vrátit se společně do země jejího původu. Jestliže stěžovatelka odkazovala na čl. 8 Úmluvy, zdejší soud k tomu konstatuje, že citované ustanovení neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahu mezi nimi (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996, ve věci *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94).

[24] Ke zdravotnímu stavu stěžovatelky je možné uvést, že její zdravotní problémy nelze považovat za závažný důvod pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatelka netvrdila, že by její zdravotní stav vyžadoval zvláštní odbornou péči, která by jí nemohla být poskytnuta na Ukrajině, není odkázána na fyzickou pomoc jiné osoby, dokonce může pracovat. Na tomto místě je vhodné podotknout, že rovněž touto otázkou se zabýval již Krajský soud v Hradci Králové v předcházejícím řízení vedeném u něj pod sp. zn. 29 Az 9/2016.

[25] Stěžovatelka dále namítá, že v jejím případě jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť její vycestování do země původu by vzhledem k uzavření manželství s českým občanem a jejímu zdravotnímu stavu bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[26] Nejvyšší správní soud konstatuje, že touto otázkou se Nejvyšší správní soud již několikrát zabýval, přičemž ve svých rozhodnutích odkazoval na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47).

[27] Již v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, tak Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Je totiž v první řadě třeba rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o pobytu cizinců")], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. Proto vedle případných důvodů znemožňujících vycestování cizince, které zakládají policii povinnost udělit cizinci vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území i přesto,*

pokračování

že je mu uděleno správní vyhoštění (§ 179 ve spojení s § 120a a § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), je v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců uveden speciální důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vůbec vydat, a tím je právě situace, kdy by důsledkem správního vyhoštění (tedy fakticky dlouhodobého zákazu pobytu cizince na území ČR) byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. V takovém případě je však naopak cizinec povinen z území ČR vycestovat, neboť namísto správního vyhoštění je mu vystaven výjezdní příkaz (§ 118 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není však vyloučeno, aby následně požádal a v případě splnění zákonných podmínek také získal příslušné povolení k pobytu a mohl se tedy do ČR vrátit.

[28] Z dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Přípustnou míru zásahu do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život na území ČR tak nebylo na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, nýbrž tuto otázku bylo v daném případě třeba zkoumat a také byla příslušným správním orgánem zkoumána v rámci řízení o správním vyhoštění stěžovatele dle § 118 a násl. zákona o pobytu cizinců [...].“

[29] V návaznosti na uvedené lze tedy konstatovat, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území České republiky vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost jeho vycestování (srov. například rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 9. 1997, ve věci *El Boujaïdi proti Francii*, stížnost č. 25613/94, ze dne 13. 2. 2001, ve věci *Ezzouhdi proti Francii*, stížnost č. 47160/99, ze dne 31. 10. 2002, ve věci *Yildiz proti Rakousku*, stížnost č. 37295/97, ze dne 15. 7. 2003, ve věci *Mokrani proti Francii*, stížnost č. 52206/99, a ze dne 28. 6. 2007, ve věci *Kaya proti Německu*, stížnost č. 31753/02). Ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osoby ohledně země, v níž chce rozvíjet svůj soukromý a rodinný život. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu a v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý, život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek Evropský soud

pro lidská práva ze dne 6. 2. 2001, ve věci *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98).

[30] Při rozhodování o (ne)udělení doplňkové ochrany jsou do jisté míry určující tvrzení samotného žadatele, z nichž je třeba vycházet (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47). V nyní projednávané věci nelze ovšem opomenout, že stěžovatelka založila svůj rodinný život na území České republiky až v době, co zde již několik let nelegálně pobývala. Stěžovatelka přitom v této souvislosti ani netvrdila žádné relevantní důvody, proč by nemohla rozvíjet svůj rodinný život se svým manželem na území Ukrajiny (srov. již v předchozím řízení vydaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 29 Az 9/2016 a usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 58/2017).

[31] V této souvislosti k namítané otázce zdravotního stavu stěžovatelky Nejvyšší správní soud opětovně konstatuje, že tuto námitku stěžovatelka v žalobě ani k udělení doplňkové ochrany blíže nekonkretizovala a ani v řízení před žalovaným a kasační stížnosti netvrdila, že by její zdravotní stav byl natolik vážný, že by vyžadoval speciální odbornou péči, které by se stěžovatelce na Ukrajině nemohlo dostat, natož aby vážnost svého zdravotního stavu doložila např. lékařskou zprávou. O povinnosti státu respektovat volbu země pobytu by přitom bylo možné uvažovat jen v naprosto výjimečných případech, například tehdy, „*má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území ČR narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě*“ (viz např. usnesení ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 Azs 207/2017 - 47). V dané věci však stěžovatelka žádné takové zásadní okolnosti ani v tomto směru netvrdila.

[32] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že možnosti udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b odst. 1 zákon o azylu se již v předchozím řízení zabýval zdejší soud v usnesení sp. zn. 2 Azs 58/2017; námitku ve vztahu k tomuto ustanovení stěžovatelka nyní nevznáší.

[33] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že stěžovatelka v řízení o její žádosti o mezinárodní ochranu ani v řízení před žalovaným a krajským soudem neuváděla žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Sama stěžovatelka ostatně již v řízení před žalovaným tvrdila, že důvodem její opětovné žádosti o mezinárodní ochranu je pouze uvedení jejího pobytu v České republice do souladu s právními předpisy. Jak ovšem uvedl již žalovaný a krajský soud, institut mezinárodní ochrany k tomuto účelu neslouží (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47), nýbrž je určen pro specifické případy, kdy hrozí závažné porušování práv cizince v zemi jeho původu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46), přičemž důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou vymezeny v zákoně o azylu a správní orgán rozhodující o žádosti cizince o mezinárodní ochranu je těmito důvody vázán a z jiného důvodu nemůže cizinci mezinárodní ochranu udělit.

[34] Nejvyšší správní soud shrnuje, že žalovaný a krajský soud v projednávané věci zjistili dostatečně skutkový stav věci a zabývali se všemi skutečnostmi uváděnými stěžovatelkou, přičemž sporné otázky posoudili v souladu s výše citovanou judikaturou.

pokračování

Nejvyšší správní soud neshledal relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti. Daná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které by byly judikaturou řešeny rozdílně. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přistoupení k judikатурnímu odklonu ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury nebo hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Postup v řízení i samo napadené rozhodnutí tedy shledává kasační soud v souladu s právními předpisy. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo, než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[36] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. srpna 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu